

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1, (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Rákosi Mátyás távirata az 50 éves Thorezhez

Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártja főtájtárá, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége nevében az alábbi táviratot küldte Maurice Thoreznek, a Francia Kommunista Párt főtájtárának 50. születésnapja alkalmából:

MAURICE THOREZ
elvtársnak, a Francia Kommunista Párt főtájtárának, Páris.

Kedves Thorez Elvtárs!

A magyar kommunisták, a Magyar Dolgozók Pártja és az egész magyar néptömeg szívből jövő jókívánságainkat küldjük Önnek 50. születésnapja alkalmából. Harcos kommunista údvözlőnkkel és baráti jókívánságunkkal csatlakozunk a sokmillió kommunistaéhoz és öntudatos dolgozóhoz, szerzte a világon, akik Önben nemcsak Franciaország békejének és nemzetgyűlötlenségének kimagasló védelmezőjét, hanem egyben a békeért, az imperialista háborús gyújtogatók elleni világmértékben folyó hatalmas küzdelem nagy harcosát is tisztelik.

Biztosak vagyunk benne hogy Ön a francia nép hű fia. Lenin és Sztálin legjobb francia tanítványa a Szocialista Szovjetunió rendkívül híve, a nagy Francia Kommunista Párt élén győzelemre fogja vezetni a francia munkásszótály, a francia nép igazságos ügyét.

A magyar dolgozók meg vannak győződve arról, hogy a francia nép elszánt akarattal jutatta kifejezésre, amikor kijelentette: „A francia nép nem fog sohasem háborút viselni a Szovjetunió és a népi demokrácia országai ellen”. Még vagyunk győződve arról, hogy ez az Ön által kifejezésre jutott álláspont a legtehetősebb mértékben fedi nemcsak a haladó emberiség, de egyben a francia nép érdekét is. Jó egészséget, hosszú, hosszú életet kívánunk Önnek szeretett Thorez elvtárs, hogy minél eredményesebben vezethesse nagy francia testvérpártunkat a francia nép és a békeért harcoló százmilliók javára.

A Magyar Dolgozók Pártja
Központi Vezetősége nevében
RAKOSI MÁTYÁS

A hékeharc új állomása

Ugyanakkor, amikor a béke-szerető népek körében hatalmas mozgalom indult, hogy a stockholmi határozatok szellemében a dolgozó tömegeket mozgósítsák a békeharchoz és követeljék a fegyverkezési verseny megszüntetését, az atomfegyver eltávolítását, a gyarmati rablóhadjáratok felszámolását — az imperialista országok hatóságai mindent elkövetnek, hogy gátat emeljenek a békemozgalom terjedése elé. Az amerikai külügyminisztérium, mint ismeretes, megtagadta a beutazási vízumok kiadását a Világkongresszus Állandó Bizottságát képviselő küldöttségnek, amely a kultúra, a tudomány és a hitélet ismert képviselőiből állott. Az e kérdésben kiadott hosszú és zavaros hivatalos nyilatkozat világosan cáfolja, hogy az USA vezető körői félnek a békeküldöttséget az Egyesült Államokba beengedni. És valóban támogathatnák-e a béke védelmére irányuló javaslatokat az Egyesült Államok monopolisztái, akik nemrég lezajlott háborún hatalmas vagyonokat haragsoltak össze és a népek vért megdagadosságuk forrásává tették!

A holland hatóságok, tengerentúli gazdák példáját követve, nemcsak megtagadták a béke küldöttségének bebecsátását az országba, hanem tovább is mentek: letartóztatták, majd kiutasították a „delegátusokat” az országból. Megtagadták a béke

delegációjának fogadását Angliában és Belgiumban is. Mindez hibávaló erőlködés.

A béke híveinek mozgalmában új jelenség, hogy megmutatja minden becsületes ember egyre növekvő készségét a tettekben megnyilvánuló harca, az angol-amerikai imperialisták összeesküvése ellen. Válaszul a háborús gyújtogatók tetteire — a béke harcosai cselekvésbe mennek át s megküzdnek a reakció sötét erőinek agresszív szándékait.

Az amerikai fegyverek kirakodását megtagadó marseillei dokkmunkások hátró kezdeményezése emiatt erővel terjedt át Franciaország minden kikötőjére, majd Hollandia, Belgium, Olaszország, Norvégia és Észak-afrika legnagyobb kikötőire. Számos országban egyre nagyobb arányokkal öit a tömegek tiltakozása az imperialisták Délkelet-Ázsiában folytatott gyarmati háború ellen. A francia munkások a megtorlások ellenére sztrájkokkal követelik a vietnámi háború megszüntetését.

A béke híveinek olaszországi bizottsága helyesli a dokkmunkások eljárását, akik megtagadták az amerikai fegyverek kirakását, s egyben kijelentették, hogy a munkások nem engedik meg a fegyvergyártást. A liverpooli dokkmunkások határozata kimondja, hogy soha sem járulnak hozzá olyan fegyverek be- vagy kirakásához, amelyeket a

Világszerte fokozott lendülettel készülnek a dolgozók május 1. megünneplésére

Moszkva: Ebben az évben a világ dolgozói május 1-ét a béke védelmében és az angol-amerikai háborús gyújtogatók elleni harc jegyében ünneplik meg — hangsúlyozza a moszkvai rádió.

Minél több aláírás kerül a békefelhívás alá, annál jobban szilárdul meg a béke nemzetközi frontja és annál jobban szigetelődnek el az imperialista háborús gyújtogatók.

A szovjet szakszervezetek szövetsége központi tanácsának meghívására Moszkvába érkezett a kínai szakszervezeti szövetség küldöttsége, hogy résztvegyen a május 1-i ünnepségeken. A békeért folytatott harcban Kína dolgozói együtt küzdenek a szovjet néppel. A két nép barátsága legbiztosabb erőt ad a demokratikus frontnak.

A VOKSZ meghívására szerdán Moszkvába érkezett a Dán Szovjet Társaság küldöttsége.

Varsó: A lengyel egyesült munkáspárt központi bizottsága nyilatkozatra hozta a május 1-i jelszavakat. A jelszavak utalnak a legbiztosabb Szovjetunió, a népi demokráciákat, a kínai népet, a kapitalista és gyarmati országokban az imperializmus ellen hőiesen küzdő dolgozókat.

Sok varsói gyárban és vállalatnál több ezer munkás ügynevezett békeünnepségre tömörült, amelynek célja a béke védelmére érdekében jobb munkateljesítmény elérése.

Prága: A Tvorba, a cseh kommunista értelmiség hetilapja közli Szkladan Ágoston prágai magyar követ cikkét a magyar dolgozók május 1-i ünnepéről.

A brnoi járás „Zbrojovka” traktorgyárának dolgozói felajánlották, hogy május 1. tiszteletére tervben felül 100 traktort gyártanak, Április 14-ig 40 traktort készítettek el és május 1-ig elkészítik a további hatvanat.

Berlin: A szabad német ifjúság központi tanácsának május 1-i felhívása hangsúlyozza, hogy május 1. ebben az esztendőben az egész világon, így Németországban is a békeért és az atomfegyver eltávolításáért folyó küzdelem jegyében áll. A szabad né-

met ifjúság tisztágu küldöttsége Moszkvába repült, hogy résztvegyen május 1-i ünnepségeken. A küldöttséget a Komszomol hívta meg.

Moszkva: A Nemzetközi Diákszövetség Végrehajtó Bizottsága május 26-i reggeli ülésén folytatódott a vita Jozef Grohmann elnöki beszámolója nyomán. Grohmann zárószavaiban a többi között hangsúlyozta, a végrehajtó bizottság tagjainak egész gyakorlati munkájukat össze kell kapcsolniuk a demokratikus szervezetek békeharcaival. A Nemzetközi Diákszövetség negyedik kongresszusára a világbékeért vívott harc jegyében ez év augusztusában kerül sor Prágában — mondotta Grohmann.

Jozef Grohmann felszólalása után az ülészak résztvevői aláírták a Béke Hívei Világkongresszusának Állandó Bizottságának felhí-

vását. A Nemzetközi Diákszövetség Végrehajtó Bizottsága ezzel kapcsolatosan nyilatkozatot fogadott el, amelyben kijelenti:

„A Nemzetközi Diákszövetség Végrehajtó Bizottsága kijelenti, hogy teljes egészében támogatja a Béke Hívei Világkongresszusának Állandó Bizottságának stockholmi felhívását.”

Washington: Az USA külügyminisztériuma jegyzékben közölte a latin-amerikai országok kormányával: javasolja, hogy tartózkodjanak a kínai népi kormány elismerésétől. Sajtóközlésben rámutatnak, hogy az amerikai külügyminiszterumnak ez a lépése kapcsolatban áll azzal a szándékkal, hogy továbbra is megbénítsa a biztonsági tanács munkáját és a kínai népi kormányt távol tartsa a japán békeszerződés kidolgozásától és megkötésétől.

A magyar vidék készül a nagy napra

Az egész világon fokozódó békeharchoz a magyar vidék dolgozói is a munka minden területén kiveszik részüket. Az ördögvasasok kultúrcsoportjai egymással versenyezve készülnek a nemzetközi munkásszótály nagy ünnepére. A verseny célja — melyik csoport tudja majd a legszebb békeharchoz és május 1-hez legméltoőbb műsort összeállítani. Emellett 15 új üzemi könyvtárat létesítenek 100-100 kötettel, a meglévő könyvtárak állományát pedig növelik.

A hábesoportok állandó hábeszínpadot állítanak fel a gyermekjátékszótéren.

A népi táncsoportok is lelkesen készülődnek május 1-i fel-lépésükre.

Az üzemek és vállalatok külön sátrakat állítanak fel dolgozóik megvendégelésére. Május 1-én a bajai mozik is egyfajta egységos árak mellett tartják meg előadásait és a legkiválóbb filmalkotásokat tűzik majd műsorra. A múzeumokban május 1-én állandó képiállítás nyílik meg, amelynek anyagához a budapesti Szépművészeti Múzeum és a Fővárosi Képtár is számos értékes képpel járul hozzá.

Az MSZT tagjai a termelékenység fokozásával készülnek május 1-re

A Magyar-Szovjet Társaság tagjai is mind jobb munkával, magasabb teljesítmények elérésével készülnek megünnepelni a nemzetközi munkásszótály nagy ünnepét, május elsejét. Az Állami Mezőgazdasági Gépezet javító műhelyének hegesztő brigádja Ondrájesik Mihály, Bujáki Imre és Kiss János elhatározták, hogy brigádjukat „Magyar-Szovjet Társaság-brigád”-nak nevezik el. Május 1. tiszteletére fel-

ajánlották, hogy május 15-ig mindhárman tíz-tíz új MSZT-tagot toboroznak. Üzemükön belül kezdeményezik a Vorosin-mozgalmat.

A kótaji „Lenin” termelőszövetkezeti csoport felhívással fordult Szabolcs-Szatmár megye állami gazdasági és gépállomásai felé, hogy példájuk nyomán alakítsák meg a Magyar-Szovjet Társaságot.

washingtoni egyezmények alapján szállítanak.

Hollandia és Norvégia dolgozói erőteljes tiltakozással fogadták Montgomery, az angol háborús gyújtogató megjelenését. Belgiumban az amerikai követség épülete előtt tiltakozó tüntetés zajlott le a Lánham tábornok vezetésével. A holland amerikai tábornok vezetésével álló amerikai katonai misszió látogatása ellen.

Az imperialisták az utóbbi

időben fokozták megtorló és megfélemlítő rendszabályukat a béke hívei ellen. Franciaországban életbeléptették a szegénytelen fasizta törvényeket, amelyek Franciaország szabadságának és függetlenségének harcosait a legkegyetlenebb büntetésekkel — életfogytiglani fegyházzal és halálos ítélettel — megnyegítik. A rendőrség rendkívüli felhatalmazást kapott. Hasonló rendszabályokhoz kezd folya-

mondni a burzsoázia más országokban is.

A háborús gyújtogatók elleni harcot azonban nem lehet megállítani semmiféle megtorlással, a béke harcosait nem lehet megfélemlíteni. Minden országban millió és millió ember állt a békeharchoz nagy lobogója alá. A népek mozgalma élén a hatalmas Szovjetunió áll és a szláv békepolitikát elismerésre és támogatásra talál az egész haladó emberiség részéről.

A szovjet népgazdaság hatalmas fejlődése az első negyedévi tervek teljesítése nyomán

A Szovjetunió Központi Statisztikai Hivatalának jelentése

A Szovjetunió minisztertanácsa mellett működő Statisztikai Hivatal közölte jelentését a Szovjetunió népgazdaságának fejlesztésére irányuló állami terv teljesítése során 1950 első negyedében elért eredményekről. Az ipar, a mezőgazdaság és a közlekedés fejlődését a beruházási építkezéseket, az áruforgalom fejlődését, valamint a nép anyagi és kulturális élet színvonalának emelkedését — mondja a közlemény — 1950 első negyedében a következő adatok jellemzik:

1. A legfontosabb ipari termékek termelése 1950 első negyedében, az 1949-es év első negyedéhez viszonyítva, a következőképpen változott: űnőítvas 114 acél 117, hegerelt vas 118, vasúti sín 128, vascső 122, réz 119, cink 124, ón 115, szén 112, olaj 116, benzín 114, petróleum 108, Diesel-üzemanyag 168, villamos energia 118, vasúti mozdony 114, villamos mozdony 111, teherszállító vasúti vagon 132, teherautó 128, személyautó 161, autóbusz 134, golyócsappagy 140, kohászati felszerelés 1008, kotrógép 122 száza-

lék. Gőzturbina 3,6-szorosára, géphajtású emelődaru 123 százalékkal, rakodó gép 8,2-szeresére, villamos motor (100 kilowattig) 117, villamos motor (100 kilowattot felül) 135 fémvágó esztergápad 118, szövőgép 205, fonógép 200, traktor 101 százalékkal. Gabona arató- és cséplőgép 2,4-szeresére, traktorok 158 traktorvontatású vetőgép 166, traktorvontatású kultivátor 151, cséplőgép 104, műtrágya 119 szilénit-kus kaucsuk 120, autógumi, külső 131, cellulóze 102, papír 123, cement 128, ablaküveg 106, pala 132, szabványházak 122, kerékpár 142, rádióvevőkészülék 130, gramofon 140, varrógép 116, óra 143, fémkepezőgép 123, pamutszövet 110, selyemből készült textilanyagok 122, gyapjuszövet 108, selyemanyagok 132, bőrcipő 126, gumi lábbeli 130, harisnya és zokni 125, hús 165, kolbászfélék 165, hal 128, vaj 116, növényi olaj 108, cukorkakészítmények 124, konzervek 150, tea 118, szappan 115, denaturált szesz 103, cigarettá 114, bor 162, pezsgő 150, sör 105 százalékkal.

Huszonkétszázalékos emelkedés az iparban

A Szovjetunió egész iparjának bruttó termelése 1950 első negyedében 22 százalékkal emelkedett, az 1949-es év első negyedével összehasonlítva.

Az ipar és közlekedés fejlődésének nagy sikereit a munka termelékenységének növekedése és az önköltség csökkentése, amelyek 1949-ben érték el, valamint a termelési önköltség további komoly leszállítását lehetővé tevő jelentős tartalékok feltárása lehetővé tették, hogy a kormány 1950 január 1-ől leszállítsa a fémek, gépek és felszerelések vegyi anyagok, építőanyagok, faanyagok és papírnagykereskedelmi árát, valamint a villamosenergia és a vasúti teherszállítás díjazását.

2. 1950 első negyedében a termelési tervet az ipar össztermelését tekintve a következőképpen teljesítették: kohászati ipar 99, szénipar 99, olajipar 94, villamos, erőtűvek 103, vegyipar 108, elektrotechnikai ipar 105, fémvágó felszerelések, gyártó ipar 100 nehézipar 105, gépkocsik és traktorok 102, építő- és építő-

gépipar 101, közlekedési gépgyártás 93, mezőgazdasági gépgyártás 98, építőanyagipar 97, fa- és papíripar 68, könnyűipar 101, háztartási és hálfeldolgozó ipar 104, hús- és tejipar 94, élelmiszeripar 96, helyi nyersanyagokat feldolgozó és helyi fűtőipar a szövetséges köztársaságokban 99, ipari szövetkezetek 95 százalékkal.

1950 első negyedében sok ipari termék termelésében túlteljesítették a tervet. A szénipar, amely a kőszénipar ágazat össztermelését tekintve, nem teljesítette a tervet a szénbányászati tervet teljesítette. Tervén felül jelentős mennyiségű villamosenergiát, hengerelt vasat, szines fémeket, gőzturbinát, transzformátort, villanykörtét, fémvágó esztergápadot, kábeli, teherautót, golyócsappagyat, géphajtású emelődarut, fonógépet, festékanyagot és más vegyi anyagot, kaucsukot, rádiókészüléket, varrógépet, pamut-, len-, gyapjú és selyemanyagokat, gumilábbelit, halat, vaját, cukorkakészítményt, teát, cigarettát és sok más ipari terméket termeltek.

A mezőgazdaság fejlődése

3. Mezőgazdaság. 1950 első negyedében a tavaszi mezői munkálatok előkészületeit jobban hajtották végre, mint az előző évben. A szovhozok, gép- és traktorállományok és holhozok a tavaszi mezői munkákhoz még nagyobb technikai felszereléssel fogtak hozzá, mint 1949-ben. A traktorok száma a mezőgazdaságban, 15 lőeres traktorokra átszámítva, 1950 április 1-re 19 százalékkal emelkedett, 1949 április 1-hez viszonyítva, a traktorok száma 20, a vetőgépeké 24, és a kultivátoroké 18 százalékkal. A tavaszi mezői munkálatok kezdetére máris félszer annyi ásványi trágyát vittek ki a földekre, mint 1949 tavaszán. Az ország déli körzetének főbbségében sikeresen, a megsza-

boti időre befejezték a tavaszi kalászosok vetését. Jelenösen hamarabb kezdődött és gyorsabban folyik, mint tavaly a gyapot, a cukorrépa és a napraforgó vetése. A középső övezet körzetét is hozzáfogták a tavaszi vetéshez. Az időn széles körben alkalmazták az őszi vetemények trágyázását, a boronálását. Április 15-re 5,4 millió hektárral nagyobb területet vetettek be tavaszi veteményekkel, mint 1949 hasonló időpontjára. Ez év április 1-re 144 új erdővédő állomást szerveztek.

Április 15-re a Szovjetunió sztyeppés és erdős-sztyeppés körzeteiben az erdőgazdaságok a kolhozok és a szovhozok 307.000 hektáron ültettek mezővédő erdőt.

A közösségi állatállomány a kolhozokban 1950 első negyedének végére, 1949 első negyedének végéhez viszonyítva, a következőképpen növekedett: szarvasmarha 18 százalékkal, ennek keretén belül a tehénké száma 24 százalékkal, sertés 65 juh és kecske 18, ló 22 százalékkal.

4. A vasutak napi teherszállítási átlaga 1950 első negyedében az előző év hasonló időszakához viszonyítva 13 százalékkal emelkedett. A tengeri teherszállítás szintén 13 százalékkal emelkedett.

5. Az építőipar további fejlődésének, valamint a felszerelések és építőanyagok jelentősen fokozódó termelésének eredményeként a beruházási munkálatok összté-
jedelme 1950 első negyedében 22

százalékkal emelkedett a múlt év negyedéhez képest.

6. 1950 első negyedében tovább folytatódott a szovjet kereskedelem növekedése. A lakosságnak 25 százalékkal több áruj adták el, mint 1949 első negyedében. Ennek során az élelmiszerárak eladása 19. az iparcikkek eladása pedig 35 százalékkal emelkedett. A szovjet kormány és a Bolsevik Párt Központi Bizottsága határozata alapján 1950 március 1-én végrehajtott újabb — sorrendben a harmadik — árleszállítás, amely az élelmiszerek és tömegfogyasztási iparcikkek állami kiskereskedelmi árát csökkentette. Jelenösen fokozta az áruk eladását az állami és szövetkezeti kereskedelemben.

Márciusban ez év februárjához viszonyítva a napi áruforgalom átlag 45 százalékkal emelkedett. Ennek során az élelmiszerárak közül különösen emelkedett az értékesebb cikkek eladása: a húsé 45, a kolbászféléké 61, a vajé 79, a halé 32, a cukorkakészítményeké 32 százalékkal. Az iparcikkek eladása még nagyobb mértékben emelkedett, mint az élelmiszereké. Márciusban naponta 79 százalékkal több pamutszövetet, 51 százalékkal több lenből készült anyagot, kétszer annyi gyapjuszövetet, több mint kétszer annyi bőrcipőt, selyemanyagot, harisnyát és zoknit adtak el, mint ez év februárjában. A szappaneladás kétszeresére, az illatszerek több mint kétszeresére, a rádiókészülékek háromszorosára, a kerékpároké kilencszerezésére, a motorkerékpároké kétszeresére, a zseb- és karórák eladása négyeszeresére emelkedett.

7. A Szovjetunió népgazdaságában foglalkoztatott munkások és alkalmazottak létszáma 1950 első negyedében 1949 első negyedéhez képest kétféle emelkedett. Az iparban, a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban, az építkezésben és közlekedésben foglalkoztatott munkások és alkalmazottak létszáma 1.600.000 emberrel, a tanítványokkal, tudományos kutató intézetekben és gyógyító intézményekben foglalkoztatott emberek létszáma majdnem 300 ezerrel emelkedett.

8. 1950 első negyedében a főiskolákban 1.132.000 diák tanult, beleértve a levelezés útján tanulókat is, azaz százszázalékkal több mint 1949 első negyedében. Az elemi, a hetosztályos és középszintű iskolákban a tanulók száma, vagyis 2 millióval több mint 1949 első negyedében.

A Szovjetunióban az oktatás minden fajtája számítva, az oktatásban a múlt évben résztvevő személyek száma meghaladta az 55 milliót.

Ez év első negyedében a főiskolákban és a tudományos kutató intézményekben 19.400 új tudományos munkás folytatta tanulmányait. A tudomány, a találmányok, az irodalom és a művészet terén kifejtett kiváló munkásságáért a kormány 1610 tudóst, mérnököt, agronómust, írókat és művészt, munkást és mezőgazdasági élmunkást tüntetett ki Szilárd-díjjal.

1950 első negyedében több mint 127 ezer kultúrterem, klub és olvasóterem, több mint száz ezer vörössarok működött az üzemekben, a különböző intézményekben, tanintézetekben, szovhozokban és kolhozokban filmszínházak, vetítőberendezése és vándormozik száma ez év első negyedében 7300-al emelkedett a múlt év első negyedéhez képest.

Gyors ütemben fejlődik a tömeges nevelési mozgalom. A megszerzett testnevelést űzők száma 43 százalékkal emelkedett a múlt első negyedéhez képest és több mint kétszerese volt az 1940. évi létszámának.

Sikeres felszabadító harcok Észak-Hainanban

Hainan: A felszabadító néphadsereg csapatai április 24-én elfoglalták Mencsong város megyeszékhelyét és fontos közlekedési csomópontot, mintegy 60 km-re Hoihautól délkeletre.

A főparancsnokság jelentése szerint a felszabadító néphadsereg eddig több mint 200 km hosszúságú partvonalat foglalt el Észak-Hainanban, negyedik nagyszabású partraszállási hadműveletének eredményeként. A partraszállást a Hoihautól nyugatra fekvő három kikötőben hajtották végre.

AZ AMERIKAI GESTAPO SÓTÉT ÜZELMEI AUSZTRIABAN

Max Bair, akit az ausztriai-amerikai megszálló hatóságok hamis vád alapján letartóztattak, majd a közvélemény nyomására kénytelenek voltak szabadlábba helyezni,

sajtóértekezleten leplezte le a CIC az amerikai Gestapo módszereit és tevékenységét Ausztria amerikai megszállási övezetében.

Az amerikaiak a „hatalmasokból” katonai szervezetet létesítettek, amelyeket amerikai legye-
rekkel és egyenruhákkal szereltek fel. Ezek a szervezetek kívül a CIC-nek igen sok terror és kém-csoportja működik, melyeknek a népi demokratikus országok szököt áruói a tagjai.

A szervezetek tagjai a CIC háromhónapos kémiskoláit végzik el s őket használják fel a népi demokratikus országokban való kémkedésre is. A kémszervezetek irodái és egyéb épületei az amerikai katonai rendőrség őrzete alatt vannak.

A szervezetben működik a Vatikán külföldi megbízottja is.

A szervezet „hűtlenné vált” tagjait az amerikaiak az osztrák rendőrséggel tartóztatják le és leglykoltatják őket.

„Munkával tartásatok meg az elüzem kitüntetését”

az elüzem kitüntetését”

A bejárattal szemben több méter magas és széles vörös drapériával borított falon, Rákosi Mátyás kepe alatt büszkén csillog az elüzem jelvény. Benn a kultúrterem zsúfolásig tele van. Itt vannak a kitüntetett üzem fizikai és értelmiségi dolgozói, a vasútigazgatóság politikai osztályának képviselője, a közlekedésügyi minisztérium képviselője, a debreceni üzemek sztahanovistái, a MDP, a honvédség, rendőrség és tömegszervezetek képviselői, hogy részt vegyenek a vagonyjár nagy ünnepén.

A díszelnökség megválasztása után az Internacionálé és Köztársasági induló eléneklése után Soproni József vállalatvezető megnyitja beszédében rámutatott arra, hogy az elüzem kitüntetés azzal érdemelték ki, hogy követek a Magyar Dolgozók Pártja és a Rákosi Mátyás útmutatásait. Az üzem negyedévi teljesítménye 112,16 százalék, az ezer munkóra eső termelékenység értéke átlagban 2,17 Ft, illetve 5 százalékkal nagyobb a szokásosnál. Emelkedett az egyezményes kereseti százalék is, az önköltség csökkentés terén 25 százalékos megtakarítást értek el. Különösen jó volt az eredmény a rezsiárak csökkentésében, ami az összbeér 25 százaléka.

A versenyszellem állandó emelkedése tette lehetővé a termelés növelését, mely szocialista munkaversenyben utóbb már 600 fizikai és szellemi dolgozó egyéni, 253 brigádban pedig további 1615 dolgozó állt versenyben, — mondotta beszámolójában a vállalatvezető. — E brigádokból 21 ifjúsági, 5 komplex, 3 200-as és 13 vegyes brigád. A MDP útmutatásai nyomán az újító mozgalom is fellendült. Míg a múlt évben átlag 20–25 újítási javaslatot nyújtottak be havonta, addig februárban 52, márciusban 77 volt az újítások száma. Megjavult a műszaki és fizikai dolgozók együttműködése is, ami jelentős mértékben hozzájárult a termelés növekedéséhez. Dícsőség a jó munkáért az elüzem összes dolgozóinak!

Az ünnepség résztvevői lelkes tapsal üdvözölték a vállalatvezető beszámolóját, majd Borka Attila miniszteri osztályvezető, a Bebrics Lajos közlekedésügyi miniszter képviselője hatalmas éljenzés és taps közben adta át a díszelvény előt a kb. 2 méter hosszú és 2 méter széles díszelvény vándorzászlót.

nemcsak azt jelenti, hogy a munka nálunk dicsőség és becsület dolga, hanem azt is jelenti, hogy a debreceni Járóműjavító NV dolgozói szeretettel és hálával gondolnak a nagy Szovjetunióra és szovjet népre, akik től szabadságunkat kaptuk és azt a sok-sok segítséget, amelyben őt osztendő alatt részünk volt. Tettekkel, további jó munkával bizonyíthatjuk be, hogy méltók vagyunk a bizalomra és támogatásra. Eppen most van legnagyobb szükség ezekre a tettekre, mikor az imperialista tábor újabb világháború kibroaktatásán fáradozik. Mi, magyar dolgozók úgy harcolunk a békekért, hogy a munkapadok mellett többet és jobbat termelünk s szoros csatasorba zárkózunk fele Szovjetunió mellett. Munkával harcoltunk ki a vándorzászlót, munkával tudjátok megtartani! További munkátokhoz sikert kívánok Közlekedésügyi Miniszterünk nevében.

Harcza Imre élmunkás, főművezető az üzemi dolgozók nevében vette át a vándorzászlót.

— Ez a kitüntetés — mondotta — élő bizonyítéka annak a történelmi fordulathoz, amelyben új embertípus születik, mely a maga számára építi az új világot. Sikereinket elősorban a marxi-lenini elmélet széles elterjedésének köszönhetjük. A mi munkásokszármunka Szovjetunió olsevik Pártja harcos tapasztalatai nyomán halad előre és építi a szocializmust.

Ezután Borka Attila a miniszter képviselője hat kiváló üzemi dolgozókat, akik állandóan 200 százalék fölött teljesítettek, átadta a díszes sztahanovista oklevelet.

Vasas Imre, Szabó X. István, Erdélyi Zoltán és Petri István esztorgályosok, Molnár Miklós bognár és Miskolci János csapaccsizó, a kocsiosztály vezetője meohgtatt szavak kíséretében vették át a kitüntetést. Külön dícséretet kapott a kocsiosztály, mely az összes üzemrészlegek között legjobban teljesítette az első negyedévi tervet.

A vagonyjár dolgozói táviratban üdvözölték Rákosi Mátyást, a MDP Központi Vezetőségét, Bebrics Lajos közlekedésügyi minisztert, a vasútpolitikai osztályt, a Szakszervezetek Országos Tanácsát és a vasúti szak-szervezetet.

Az ünnepség az Internacionálé eléneklésével ért véget.

MEGVÉDJÜK A BÉKÉT!

Helyzerjelentés a béke harcok megvédésének hajdú-bihari frontszakaszáról

A békemozgalomnak az egész világra kiterjedő, széles hőmpolygó hullámai ezekben a napokban egyre erősebben gyűrűznek körülöttünk. Mi itt, Magyarországnak ebben a hajdú-bihari csücskében is belekerülünk ennek a világtörténelmi jelentőségű hatalmas mozgalomnak lüktető sdrába.

A béke harcok akarása beivódik a dolgozó emberekbe, szívük dobogása ezt a ritmust veri ki: Megvédjük a békét!

A békét fenyegető imperialista háborús kalandorok, az angol-szász „halálgyárosok” pokoli meszterkedésével ellen összefog a világ. A népek a világ dolgozóit nem akarják a háborút, amely csak a nagytőkészek érdekeit szolgálja, az ő nagyobb profitjukat hozná. És itt, egyik vagyunk mi magyar dolgozók, a hajdúszoboszlói kispaszti, csakúgy mint a debreceni vagoagyár munkása, vagy a debreceni egyetem orvos-professzora, a békéért szíriájokkal, a hadianyag kirakásának megakadályozásával, mint hatóságos harci fegyverrel küzdő francia olasz, belga munkásokkal. A szabadság és a béke ügye egy a világ minden becsületese dolgozója számára.

Mi azzal védjük meg a békét, ha tudatosítjuk magunkban a béke megvédésének harcok akarását, ha aláírásunkkal pecsételjük meg törhetetlen akaratainkat, a békevételek, amelyekben minden aláírás egy-egy „Igen” szavazat, a világtörténelem legnagyobb arányú szavazásában, amely egész földrészeket folyik le napjainkban.

Hajdú-Biharban máris ezernyi jele mutatkozik a béke megvédése ószinje és elszánt akarásának. Megható és erős adó képek adnak számot arról, milyen nagyszabású, megérint minden dolgozójához eljutó tömegmozgalom a békevédelmi előkészítő bizottságok munkája nyomán a stockholmi békefelhívás magyarországi békeíveinek aláírása.

Az általános iskolák első osztályában is aláírhatják az íveket. A kis hat-hétéves iskolás, aki már alá tudja kanyarítani kis zsinórbeírással a nevét már jogosult arra, hogy bekapcsolódjék a békemozgalomba csöppnyi erejével. Ő, aki a második világháborúban az éveiben született és már a pályában megismerkedett a háború borzalmaival, a légitámadások füllettépő robajával, a szírián a vijjogó hangjaival az inszégel: azzal, hogy nincs teje remégetédesanyjának, hogy nincs cukor, nincs gyermekjátékszer — jogosan követelheti a békét, hogy a szocializmus ragyogó jövőjében kibontakozhassék színes gazdasági fiatalsága...

A hajdú-bihari iskolák legtöbbjében megalakították vagy még ma megalakítják a békevédelmi bizottságokat. Pedagógus és diák egyformán megtalálja benne a helyét.

A békeívek aláírása olyan mint egy választás. Ünnepi esemény mindenki számára. Az ifjúság újra kimegy az utcákra, terekre. A „zakatolás” vidám ütemétől lesz hangos újra a falu és a város. Kultúrcsoportok járják be a városokat, a falvakat. Zeng a dal és járja a tánc. Vidám műsorok és komoly szavatelok. Majakovszkij harca buzgó örökké elősorát mondják majd fiatal ajkák. Az utcákon is meg-megáll a falvakban egy-egy kultúrbrigád

3 oldal
Debrecen, 1950 április 28.

úgy mint egy évvel ezelőt, és a rögtönzött műsor sugárzza majd a vidámságot, a nyugodt erő szíriárd érzését. Igen mi nyugodtan, erőnk tudatában élünk és dolgozunk. Több munkával védjük a békét, hiszen ha itt Hajdú-Biharban a termelés frontján sikereket érünk el az az egész békeábró sikere. A szovjet munkás éppúgy örvend sikereinknek, mint az elnyomott francia. Hiszen a francia munkás felszabadulását, sietteji minden mázsája a többtermelésnek, minden a gyárból a többtermelés révén kikerült áru.

Ennek adnak hangot majd z ifjúság és a kultúrcsoportok, amelyek most ezekben a napokban felkeresik a falut és a várost. Ez, hirtelen majd műsorok, daluk, táncuk, az a rövid beszélgetés, amit ott, rögtönzött „színpad” mellett folytatnak a dolgozó nép fiataljai. És együtt fogják énekelni a szórnyító dal hangját: „A békeábró legyőzhetően...”

A gépállomások traktoristái vannak az élen a falu a békevédelmében. Munkájuk nyomán új életre ébred az évszázados álomból a falu népe. Most a traktoristák közül kerülnek ki a béke ügyének legfontosabb agitátorai. Hajdú-Bihar gépállomásaiban elsőnek alakultak meg a békevédelmi bizottságok. A traktorosok neve fényel, először a békeíveken. S most szertemennek a tanyavilág legelhagyottabb zugáiba is a gépállomások dolgozói, hogy elvigyék a híret a békemozgalomnak, hogy rábresszenek minden dolgozó parasztra, hogy neki is meg kell védenie a maga kis földjén a béke ügyét. És a traktoristák megmondják: hogyan...

Bekopogtatnak minden házba a békevédelmi bizottságok tagjai, a békeívekre aláírást gyűjtők. — Területenként, intézményenként, tüzemenként alakultak vagy alakulnak meg ezek a bizottságok, a hét leg köztől ott lesznek és ott vannak a legbecsületesebb dolgozók az élenjáró sztahanvisták éppúgy mint a közpapaszt, aki becsülettel műveli a földjét, vagy a tanító, vagy éppen a község papja.

Mert bár a reakció újult támadásokat intéz a békevédelmi akció ellen mint minden olyan mozgalom ellen, amely az ő háborúra spekuláló gonosz terveit ellen való — sokhelyütt a falu papjai a béke ószinje híveiként nyilatkoznak meg.

Hajdúszoboszlón például Ragály Bertalan római katolikus lelkész így nyilatkozott: „Egyetlen áldás számunkra a béke. Kihirdetem a templomban is, hogy híveink írják alá a békeíveket!” Loós András, a szoboszlói református pap ezt mondja: „A béke legszentebb szó de meg is kell védünk!”

Püspökudányban pedig a református pap maga jelentkezett, hogy felajánlja szolgálatait: a békevédelmi bizottság aktív tagja akar lenni!

A klerikális reakció, a kulákok és a reakció minden színárnyalata dühödő támadásra indul a békevédelmi mozgalom ellen. A békevédelmi bizottságok tagjainak komoly felvilágosító munkát kell végezniük.

Sokszor egy-két szó már meghozza az eredményt és az egyszerű, a világ dolgozóitól elhúzódtott emberek szeme felnyílik. Ime egy példa.

Negyiletán egy egyszerű kis házikóba nyitottak be az aláírás-gyűjtők. A fejkendősnélke megcsóválja a fejét ő bizony nem írja alá, minek is az, hiszen az amerikaiak nem akarnak há-

ború. Ő tudja meri van egy „amerikás” rokona az megírta neki.

— No, néni, hát persze hogy nem akarnak az amerikaiak háború. Nem az amerikai nép az olyan egyszerű amerikai emberek, mint maga akarják a háborút, hanem a nagytőkészek. Tudja-e kik azok? Olyanok mint itt a régi uraságok, a földesurak, meg a gyárosok, bankárok.

Felfigyel a néni. — Ez már igaz lehet. — mondta elgondolkozva és elkérte a tollát hogy aláírja a békeívet... És aztán még egy félórát kérdezte a békevédelmi bizottság embereit, akik szeretettel és jóakarattal elmondták neki, mi is céloz ez a világmozgalom. Csak úgy sugárzott a néni szeme, amikor elbúcsúzott vendégeitől.

Vasárnap estig folyik nagy lendülettel olyan széles arányokban, amelyek meg az elmúlt tavaszi választást is felülmúlják a békevédelmi felvilágosító és aláírás-gyűjtő munka. Vasárnap este fátyol felvonuláson tünnek Hajdú-Bihar dolgozói a béke ügye mellett. De ezzel a békevédelmi bizottságok munkája nem fejeződik be. Ekvre szóló megbízást kaptak most állandó felvilágosító a dolgozó milliók tudatát erősítő, békevágyat harcossan elmélyítő munkára. A békevédelmi bizottságok tagjai a béke ügyének első katonái akik élenjárnak a békéért folyó harc hajdú-bihari frontján.

Nyilatkoznak a magyar dolgozók a békeharcról

Politikai, gazdasági és tudományos életünk vezetői, élenjáró dolgozóink mind-mind állást foglalnak a béke harcok védelmével.

Sulyok Béla pénzügyi államtitkár így nyilatkozik:

— Ötéves országépítő eredményeinket, dolgozó népünk millióinak életét, biztos jelenét és boldog jövőjét fenyegetik azok az imperialista gazemberek, akik ismét romba akarják dönteni hazánkat. El akarják pusztítani a csecsemőket, a serdülő ifjakat, szét akarják szakítani a családi életet, apát a fiától, testvért a testvértől és békés öregsg helyett gyors halált szánnak nekünk. A nagy veszély előtt senki sem hunyhat szemet.

Dolgozni és harcolni kell békénk megvédéséért. Népköztársaságunk gazdasági és honvédelmi békéjének fejlesztéséért, ötéves tervünkért. Minden magyar ember egységesen és elszántan küzdjön a háborús gyujtogatók ellen.

Györi János székesfehérvári római katolikus hitoktató nyilatkozata:

— En a békéért való küzdelem a dolgozó nép jogos önvédelmének tekintem. A vagyonos osztályok mindig a dolgozók osztályából és veritékéből éltek, nem törődtek a nyomorral. A mult rendszer az egyház számára nem kívánatos, mert lealacsonyította az embereket. A mai Magyarországon éppen ezért kevesebb a bűnözés, mert emlékedett a dolgozók életszínvonala. Ezért mondtam, hogy a békéért való küzdelem jogos önvédelmi harc, azok ellen, akik a békét akarják. Ha háborúról van szó, mindig a gyerekekre gondolok. Van szörnyűbb dolog, mint a fiatal gyermek életének elpusztítása? Nincs. Tehát harcolni kell a békéért.

A budapesti békegyűlés felhívására válaszolva, Kovács János, a borsodi állami gazdaság állattenyésztő brigádjának sztan-

„Kell a béke az építéshez”

Négy évtizedes kemény harc után értem el, hogy a demokrácia földet adott, mondta

TAKACS ISTVAN UJGAZDA, tszes tag. Eleinte a klerikális reakció mindent elkövetett, hogy elvegye kedvünket a földműveléstől, lesztgették bennünket, hogy visszakerülnek a régi tulajdonosok s akkor életünkkel fizetünk a jogtalan föld használatáért. Nem hagytam magamat befolyásolni, tudtam, hogy ez a föld bennünket illet meg, mert mi dolgozunk érte. A termelőségvetkezeti csoporton belül látom milyen jól kezd uralkodni, sajnálom, hogy eddig nem léptem be, de talán jobb is, hogy csak öszre vesznek fel, akkor senki sem mondhatja, hogy bevezettek, mert a saját elhatározásomból, önként lépek be. Látom, hogy igazi áldás a kollektív munkában van.

— A békevédelmi konferenciáról kérdez? Megfelelek én szívesen. Nem csak a szocializmus országának és a népi demokráciák népeinek kívánsága a béke, de olvasom az újságot, az olasz földfogláló parasztnak épp úgy kell a béke, eredményes munkájához, mint nekünk az építéshez. Ha valamelyik imperialista állam háborút indítana, mégis, mi magyar parasztok, akiknek a Szovjetunió hozta meg felszabadulásunkat épp úgy, mint a munkásosztálynak, egy emberként állunk csatasorba a Szovjetunió vezette béketábor védelmére.

PINTER ISTVAN
a Magasépítési NV szabadságharcos titkára a következőket mondta a béke védelméről:
— Mikor aláírtam a „békeívet” egy pillanatra felvonult előttem az

a sok millió elnyomott munkás, akik úgy szenvednek az imperialisták elnyomása alatt, ahogyan mi szenvedtünk, míg a hatalmas Szovjetunió fel nem szabadított bennünket. Ők már tisztában vannak azzal, hogy harcuk, amelyet a magasabb bérekért, jogaikért folytatnak nem lesz eredménytelen, mert velük van a Szovjetunió és a felszabadított népi demokráciák népe. Ez sem csupán együttérzés, hanem testvéri összefogás! Közben aláírtuk a stockholmi békekonferencia határozatát, gondolatban kezelt fogtunk a világ valamennyi munkásával, parasztjával és haladó gondolkozású értelmiségijével a világ békéjéért. Nem elég azonban hangoztatni a békét, a háborútól való felelőnk, de meg kell tanulni, hogyan védjük meg. Ezt a célt szolgálja a szabadságharcos kiképzés és a jobb, több, seletmentesebb munkára való törekvés.

— A magyar fiatalság megértette ezt a kötelességet, amit a szocializmus útján haladó népi demokrácia reá ró — mondta Szabo Tibor ifjúmunkás. Munkánkban követjük a KOMSZOMOL tagjainak példáját, akik élen járnak a természetben, a béke védelmében sem találhatunk méltóbb példaképet a hős Lenini-KOMSZOMOL-nál, melynek tagjai oly sokszor áldozták véruket a szovjet haza szabadságáért. A KOMSZOMOL a boisevik párttól vesz példát, a mi kötelességünk a Magyar Dolgozók Pártját követni, mely gondoskodik mindannyiunk békés fejlődéséről és jólétéről. A békeharcban elsősorban nekünk, fiataloknak kell bevetődnünk, mert a mi életünk forog kockán, háború esetén. Összefogunk a világ valamennyi fiataljával, mert a háborús usztók mindentől az ő életükre pályáznak.

hanovista vezetője kijelentette:

— Határtalan lelkesedéssel csatlakozom a Szovjetunió által vezetett, legyőzhetetlen békeharcokhoz. Őt év alatt megtanultuk megbecsülni a békét. A multban emberszámba sem vett napszámok keserves életét éltek és most, amikor a Szovjetunió dicsőséges hadserege meghozta számunkra az emberi életet és a szabadságban élvezett béke lehetőségét, minden erőnkkel sikra szállunk megvédéséért.

Bernáth György, az MSZT főtitkára a következőket mondta:
— A békéért folyó harcban a Magyar-Szovjet Társaság magyarországi arcvonalunk első soraiban akar haladni. Hűség a Szovjetunióhoz, hűség a magyar nép igaz barátjához, a nemzetközi béketábor lángész vezéréhez, Sztálin elvtársához — egyet jelent a béke védelmében.

— A Szovjetunió magyar barátai látják az egyre növekvő sudartaba szökkenő jövőnk, a szovjet emberek boldog életét. Tudják, hogy nem vagyunk egyedül: tudják a béke valamennyi nép ügye és a békéért harcoló népek táborát a legyőzhetetlen hatalmas Szovjetunió vezeti.

— A Szovjetunió szabadította fel országukat, a Szovjetunió segít bennünket, amikor szíriárd harcok akaratainkat fejezzük ki, hogy megvédjük a békét.

Peti László ifjúmunkás élmunkás közbüros a Rákosi Mátyás Művek Varrógépgyár békevédelmi bizottságának titkára így nyilatkozik:
— Többtermelésel védjük a békét, de ha minket meg mennek támadni a provokátorok, a hős Lenini Komzomol példájára, mi is készek vagyunk fegyverrel kiállni szabadságunk, boldog ifjúságunk megvédésére.

A bukaresti kemper

Bukarest: A bukaresti katonai bíróság szerint a tanuk kihallgatásai folytatta az angol és amerikai tájékoztató hivatalok keretében működő áruló banda perének tárgyalását.

Corbaru, az első tanu, mint a Momentul c. lap munkatársa érintkezésben volt az amerikai és az angol tájékoztató hivattal. Megegyezett az angol tájékoztató hivatal könyvatosának ellenséges felforgató jelleget. Hasonlóan céltaszak voltak az angol és az amerikai tájékoztató hivatal filmbemutatói és előadásai is. Asra Berkovitz, a Liberálul c. lap volt szerkesztője tanuvalomlásában megállapította, hogy a két tájékoztató hivatali nemesak a Szovjetunióval, hanem a román kormányval szemben is ellenséges szellemben működött. „Meggyőződtem arról is, — mondotta a tanu, — hogy a két hivatal könyvtára, olvasó-

terme, kulturális előadásai valójában találkozóhelyül szolgáltak az angol-amerikai kémek és tájékoztatói számára.

Gheorghe Tomazui festőművész a következő tanu. Eck tanár kémscsoportjában kezdte kémtelvényességét. Ezt a csoportot később Porter irányította, Porter 1945-ben Anny Samuelly jelenlétében kérte meg a tanut, hogy szerezzen adatokat Brassóból a szovjet hadsereg csapatmozdulatairól. A tanu ezt a feladatot teljesítette. A tanu ismerle Greer angol táborokot is, aki 1946-ban Galacba akarta küldeni. A tanu nem mehetett, ezért Pierre Boulen volt francia konzult kérte meg, hogy valakit küldjön. A szerzett értesüléseket azután a tanu átadta Greernek.

A tanukihallgatás ezzel véget ért. Ezután Nicolae Constantinescu alezredes ügyész mondta el vádbeszédét.

A dolgozók világszerte a békehárc jegyében ünneplik május 1-ét

IFJUSÁG

Moszkva: Május elsője a dolgozók egységének és nemzetközi szolidaritásának napja — hangsúlyozza a moszkvai rádió hírmagyarozója. A dolgozók egysége a munkásmozgalom egész története során még sohasem játszott olyan fontos szerepet, mint most. Május 1-e a népek új, hatalmas ünnepévé lesz a béke védelméért.

Az egész szovjet nép lelkesen készül a dolgozók nemzetközi ünnepére. A Kuznyeczi kombinát munkásainak május 1-i munkaversenye napról-napra szélesebb méreteket ölt. Április 20-án a 4. számú olvasztó kemence mesterei tervén felül 400 tonna vasat öntöttek.

„Szabadság hajnala” moszkvai gyár kollektívja vállalta, hogy a négy havi előirányzatot túl 30.000 pár cipőt gyárt, április 21-ig azonban már több mint 50.000 pár cipőt gyártott. A Moszkva környéki szénmedencében a bányászok idő előtt teljesítették a negyedévi előirányzatot.

A bakui és más telepek olajmunkásai napról-napra teljesítik a tervet.

A lett, örmény, grúz, tadzsik és a többi szövetséges köztársaság dolgozói is teljesítették a tervelőirányzatokat.

Párizs jelentéséről számol be, hogy a Szovjet-Francia Baráti Egyesület küldöttségével képviselteti magát a moszkvai május 1-i ünnepségen.

Varsó: Sorra érkeznek jelentések arról, hogy a lengyel munkások határidő előtt teljesítik május elsője tevékenységüket. A poznańi Sztalini-Művek sok osztálya teljesítette már május 1-ét teljes sikerrel.

A Szakszervezeti Világszövetséghez tartozó textil és ruházati ipari dolgozók nemzetközi szövetségének titkársága, amelynek központja Varsóban van, felhívást küldött a világ textil- és ruházati ipari dolgozóinak. A felhívás hangsúlyozza, hogy a munkásosztály küzdelme és gazdasági követeléseinek egybekapcsolásának a rendőri elnyomás ellen vívott harcát.

Szótia: Lina Dimitrova szövönő, a Georgi Dimitroff-gyár munkásnője a május 1-i munkaversenyhez csatlakozva teljesítette egyéni tervét az 1952. évre es

megkezdte 1953. évi tervének elvégzését.

Tirana: A krabi szénbánya bányászai május 1. küszöbén napról-napra felülmúlják vállalt tervelőirányzatukat. A munkásosztályvezetők a szocialista munkaverseny fokozásával újabb sikereket érnek el.

Róma: Az Olasz Szakszervezeti Szövetség felhívása hangsúlyozza, hogy az országban fokozódik a dolgozó nép nyomora. Több mint kétféle teljes munkanélküli és ugyanennyi részleges munkanélküli van. A Szakszervezeti Szövetség felhívja minden demokratikus szervezetet, hogy május 1-én tömörüljön a munkásosztály köre, tejezze ki szolidaritását, a munka válságával és annak következményeivel.

Berlin: Nyugat-Berlin különböző területeinek vezetői rendelkeztek a szabad német szakszervezeti szövetséggel, hogy megtartsák a szövetség május 1-i ünnepségét.

Trieszt: Az angol-amerikai hatóságok Triesztben betiltották a demokratikus szervezetek által szervezett május elsőjei tüntetéseit.

A „PRAVDA”

A nyugati külügyminiszterek értekezletéről

Moszkva: Marinin a Pravda nemzetközi szemléfője. Az Atlanti Szövetség programjával foglalkozik az USA, Anglia és Franciaország külügyminiszterének májusban tartandó tanácskozásáról. Valahányszor a Wall Street vezetői hisztériás kommunistaellenes kampányt kezdenek, ez azt jelenti, hogy a zsebükben már ott van az újabb követelési lista „partnerük” ellen.

A tanácskozás napirendjére tűzik az Északatlanti Több Árszervezést egy széleskörű Atlanti Szövetség rendszerébe. Az Atlanti Egyezmény újraszervezése összefügg az amerikai imperialistáknak azzal a régen leplezett szándékával, hogy Nyugat-Németországot bevonják a támadó frontba. A monopólisták vezetői

Ugyszintén eltöltötték a május 1-i felirások kiragasztását.

Stockholm: A Sved Kommunista Párt vezetősége javasolta a szociáldemokratáknak, hogy május 1-ét a munkásegység jegyében ünnepezzék. A szociáldemokraták jobboldali vezetői munkásegyeségbontó politikáikhoz híven elvetették a javaslatot. Ennek ellenére az ország több városában a szakszervezetek elhatározták, hogy május elsőjét egységben ünneplik.

Oslo: A Norvég Kommunista Párt május 1-i felhívásában felszólított minden dolgozót, hogy követelje a munkabérek emelését, az atombombák eltiltását, a fegyverkezés csökkentését és Norvégia kiépését az Atlanti Szerződésből.

Köpenhága: Május 1-én a Dán Kommunista Párt sok városában rendez tüntetéseket és gyűléseket. A tüntetések a béke jelszavaival folynak le.

Nicosia: Ciprus minden részén készülnek a május 1-i tevékenységre. A szakszervezetek gyűléseit hangsúlyozzák, hogy május 1-én ebben az évben a békehárc és a brit imperializmus ellen vívott nemzeti felszabadítási küzdelem jegyében áll.

közöke az Atlanti Szövetség átszervezésére készíti a belső ellenlélek fokozódó kiéleződése is a támadó frontban belül. Az első ok, amely miatt a Wall Street diplomáciája az Atlanti Szövetség átszervezését követeli, a főellenem, a béke és demokrácia erőinek további sikerétől Nyugat-Európában.

Az amerikai imperialisták az újjaalaktított Atlanti Szövetségbe is elszámítják magukat. Az a kísérlet, hogy amerikai „szuperállamot” hozzanak létre az emberiség vért — mondja befejező kalandját. — olyan kaland, amely felülmúlja az imperialista megszállottak minden megelőző kalandját. A békét védelmező néptömegek szilárd akarata és elszántsága meg fogja akadályozni ezeket a bűnös terveket.

Május elsőjére

Paltantsa ki piros szírmódot napok virága te, zsendülj fel bimbós virradat, leheld szel illatod, szabad szép május elsője!

Biborruhas naphelle, im ujjongva vár hadad, mely érek szenvedésin a börtön ablakresein látta csak acodat.

Te napjaink közt szép sziget s világítótorony, mely útmutatva intetet vas-színű kőnapok felett vörös reflektoron.

Te nagy tavu, ki jól tanult harcunk heroldjaként, benne zöcök szél és a mull, vágyunk, mi hajt és vörünk, mi hős május elsőjenk. [hull,

Legyünk oly ifjak, mint te vagy, ifjuság hírnöke, oly villanók, ola boldogak, oly lángoló, oly harcossal, dolgozók ünnepe.

S te légy öröktűz, szent tűzünk, szikrázó fátyla te, mit éveinkre feltűzünk jelként s amelyre esküszünk, szép május elsője!

Édes ANYANYELVÜNK

SZÖREND

A szörend ellen elkövetett egyik leggyakoribb vétség az, hogy az antimanyt a német melékmondat mintájára a mond-ot végére tessék. Helytelen az ilyen mondat: A bizottság az indítványt, miután a tagok a kérdést minden oldalról megvitaták, elfogadta. Helyesen így hangzik: A bizottság elfogadta az indítványt, miután...

Az igekötő indokolatlan elválasztása az igétől ugyancsak helytelen. Például: az olvasók napok alatt kapkodtak szét X Y könyvet elhelyezt; napok alatt szétkapkodtak. Kiveve, ha azt akarjuk hangsúlyozni, hogy nem hetek, hónapok, hanem napok alatt ugyanis a termet nem zsúfolásig töltötte meg a közönség hanem zsúfolásig megtöltötte.

THOMAS MANN VAGY MANN TAMAS?

Sokat vitalkoztak arról, hogy az idegen keresztneveket szabad-e lefordítani és a vezetéknev után tenni. Igaz, hogy egyes tulajdonneveknek, különösen földrajzi neveknek vannak jó magyar megfelelői. Wien szamunkra mindig Bees, Venezia pedig Velence. Ez a szabály azonban nem vihető át a keresztnevekre. Coethe Farkas Janos éppen olyan erőteljes, mint Mann Tamás. Még keit hagyni: e-dőlő alakjukban: Johann Wolfgang Coethe és Thomas Mann, viszont nem hozhatható, sőt helyes, ha Toisztój Leot mondunk, vagy Wagner Richardot. Szabály nincs ezen a terén, az ép

nyelvvezékre kell bízunk magunkat és tartozkodunk keit minden oroszokos mágyarostitástol.

1000 KERDES 1000 FELELET

1. Az alumínium legfontosabb ércé.
2. Melyik fém, vezető legjobban a hő és az elektromosságot?
3. Mi a Neon feny?
4. Mi a márga és mire használják?
5. Mik a vírusok?
6. Miért állandó a levegő oxigén tartalma?
7. Heyses-e ez a kifejezés: „özdondús levegő”?
8. Mi az élesző?
9. Mik az antibiotikumok?
10. A moszkvai egyetem kapujának felírása.

Megfejtések május 5-ig küldhetők a „Debrecen” szerkesztőségébe.

E heti könyvjutalmak nyertesel: Barca Imre és Vas Lajos.

A jutalmukat átvehetik szerkesztőségünkben.

A legnagyobb szovjet filmstúdióban

Egy hete érkezünk haza a Szovjetunióból. Sok élményt, rengeteg tapasztalatot hoztunk magunkkal. Nem egykönnyen tudom összefoglalni mindazt, amit láttam, tanultam a szakmán, s film területén — de megkíséreltem.

Harmadik napja voltunk Moszkvában, amikor megtudtuk, hogy meglátogatjuk a szovjet filmgyártás nagy telepet, a MOSZFILM-stúdiót. Ahogyan gépkocsink közelített a város mellett húzódo Lenna-hegységben lévő filmgyár felé, úgy aradt el bennünk a különös izgalom a „legfontosabb művészet”, a film legkiválóbbjaival fogunk találkozni...

A MOSZFILM-stúdióban már vártak ránk: Kuznyecov elvtárs, az igazgató. Baszov, a stúdió helyettes igazgatója és a szovjet filmművészet három olyan világhíressége, mint Pudovkin, Rom és Tisze rendezők. Amikor Mészáros Ágít meglátta (Gellért Endrével harmasban voltunk kint), mosolyogva, régi ismerősként üdvözölt: ket filmjét — a „Talpalatnyi földet” és a „Magnas Miskát” — játszották nagy sikerrel a szovjet filmszínházak. Vendéglátóink mindjárt az eddig megismert magyar filmekről kezdtek beszélni.

— Nagyon optimistán láttam a magyar film jövőjét — mondotta Rom elvtárs. — Tudják, milyen nagy sikere volt a Talpalatnyi földnek és a Magnas Miskának — vette át a szót Kuznye-

cov elvtárs. (Néhány nap alatt magunk is tapasztaltuk, hogy a szovjet dolgozók széles tömegei látták a magyar filmeket. Ahoi megtfordulunk, üzemekben, munkásklubokban, kórhozokban mindenütt akadtak, akik örömmel ismerték fel Mészáros Ágiban Géz Jóska feleségét, vagy a Magnas Miska Marcsuját. Ezzel kapcsolatban a legkedvesebb emlékek az, hogy Tbilisizben, amikor beszálltunk egy autóbó, a gépkocsivezető szeléstettart karral és széles mosollyal így köszöntötte: Mészáros Ágít: „Miska arisztokrat...”)

Problémáinkról érdeklődtek. Minden kérdésünkön, szavunkon érződött az őszinte jóakarát, a segítő szándék. Pudovkin elvtárs vitte a szót. Rendkívüli egyéniség. Beszéd közben fel-felállt, lenyugzó lelkesedéssel beszélt: — A forgatókönyv kérdése? Valamikor nálunk is nagy probléma volt. Nem kell félni attól, hogy ha kell, kollektív munkával készüljön el egy-egy szcenárium. A film körül olyan társadalmi légkört, a tömegekkel való olyan szoros kapcsolatot kell kialakítani, amely hozzásegíti a filmet feladata megoldásához. A szakemberek az utánpótlás problémája? Ne várják, amíg a különböző erők maguktól ömlenek a filmiparba. Fel kell kutatni, s úgy levonni őket. Meg kell keresni az olyan embereket, akik — ha nem is

filmszakemberek, — de ismerik az élet mélységeit, benne vannak a természetben és át tudják adni élményeiket a film számára. Ugyancsak kutatni kell a színészhelyeségek után, nemcsak a fővárosi színházaknál, hanem vidéki társulatoknál és a kultúr-csoportoknál, a dolgozó népben hatalmas, kimeríthetetlen lehetőségek rejlenek.

Végig jártuk a műtermeket, majd bevezettek a maszkműhelybe. A hatalmas teremben meglepő látvány fogadott. A falon egymás mellett a legkiválóbb filmszínészek: Dikij, Csirkov, Zsarov, Andrejev, Gelovani, Druznyikov és a többiek pozitív gipszmaszkjai sorakoztak. Csodálkozó kérdésünkre, hogy miért van erre szükség, elmondták a szovjet filmszínészek újfajta maszkírozási módját. A színészek maszkírozása a Szovjetunióon kívül mindenütt egy történet, hogy a maszkmester különböző festékekkel és úgynevezett orrgittal készíti ki a színész arcát a szerepek megfelelően, amíg a felvételt tart, napról-napra újra és újra.

A Szovjetunió filmgyáraiban ezt az eljárást egy pompás újítással gyökerében megváltoztatták. Ha a filmszínész olyan szerepet alakít, amelyhez nem egyszerű festés, hanem már maszk szükséges a műhelyben örzött gipszmaszkhoz úgynevezett „grime” készítenek. Ennek a grim-

nek az alapanyaga egy rendkívül rugalmas, finoman lyukacsos gumi. Ezt a színész maszkjára rögzítik. Amikor aztán használják, belső oldalával egy speciális anyaggal a színész arcára ragasztják. A rátét tökéletesen simul az archoz, mivel lyukacsos, biztosítja az archó szellőzését is s rugalmasságánál fogva alkalmas a legkisebb arcjáték kifejezésére is. Ez a egyszerű eljárás biztosítja, hogy akár heteken át tartó felvételeknél is egy-egy maszk mérete, formája teljesen azonos s emellett nem kell nap-nap után felesleges időt tölteni a maszk készítésel.

A vetítőbe vezetett ezután az utunk. A MOSZFILM most fejezte be Vira „Kárhozottak összeesküvése” című drámája filmváltozatának forgatását. Ennek egyik részletét mutatták be nekünk. A vetítés annál is érdekesebb volt számunkra, mert előző este a Vahtangov Színházban éppen Vira színművét láttuk. A dráma eseménye egy népi demokráciában játszódik és a belső ellenséggel való küzdelem megragadóan reális ábrázolása.

Valósággal léleketviszafajtvá figyeltük, hogy a színes filmen milyen remekül dolgozták ki a témát, s hogyan szélesítették ki — színpad határait túllépve — a film korlátlan térbeli techni-

kai lehetőségeivel. A darabban egy magasrangú főpap tart irányítása alatt egy népellenes összeesküvő szervezetet. A levetített filmrészlet rendkívül meggyőzően mutatta meg a főpap hazaáruló szerepét: híveinek szárnyaló szónoklatot tart, a templom zsúfolt, a szóvirágokat áhíttalul lesi a hallgatóság... Változik a kép: papok Amerikából érkezett szeretetsomagokat hordanak szét. Az egyik láda kibomlik, belőle géppisztoly zuhan a földre... Ismét a főpap látszik, amint harangkongás és orgonabugás közepette áldást oszt...

Megismerkedtünk a filmgyár szervezeti felépítésével is. A filmgyár igazgatója munkájában igen nagy segítséget kap a gyár művészeti dolgozóiból alakult művészeti tanácstól. Minden gyártási problémát közösen oldanak meg. Egy-egy film elkészítése három nagy periódusból áll: a forgatókönyv létrehozása, a gyártás előkészítése és a felvételek. Minden munkaszakasz elindulása előtt és befejezése után a film valamennyi dolgozójával együttesen beszélnek meg az elvégzett munkát és a teendőket. Ez a munkamódszer, épp úgy, mint számos más művészeti tapasztalat, iránymutatás szolgál a magyar filmgyártás számára.

4 oldal.
Debrecen, 1950 április 28

A lemorzsolódást minimumra csökkentjük

vállalták a debreceni pedagógusok

A debreceni általános iskolák és gimnáziumok igazgatói értekezletén Tokaji József főigazgató-helyettes politikai beszámolójában az MDP Központi Vezetőségi határozatát ismertette, kéri, hogy a főigazgatóság munkájával kapcsolatos hibákat és kijelölte a további feladatokat.

A jövő évi beiskolázás során tovább kell javítani a tanulók szociális összetételét, erősíteni kell a szakértői tanfolyamokat és a dolgozók iskoláit — mondotta.

Balogh Lászlóné a közép- és főiskolák oktatási feladatait ismertette.

A múlt évben — mondotta Balogh Lászlóné — 30 ezer középiskolás növendékből 10 ezer munkás 7 ezer dolgozó paraszt és 13 ezer egyéb származású volt, tehát 57 százalékos volt a munkás-paraszt arány, ami igen kevés. Jövő tanévben a középiskolákba 32.000 jelentkezőből 12.000 munkás, 10 ezer dolgozó paraszt gyermekeket veszünk fel, ami jelentős mértékben megjavítja a szociális összetételt.

Egyetemi és főiskolás vonalon múlt tanévben 9600 hallgató közül 300 munkás és 2100 dolgozó paraszt származású volt, sőt a jövőre 11 ezer elsőéves hallgató közül 4700 munkás 3500 dolgozó paraszt származásúnak kell lennie. Országos viszonylatban 5000 középiskolát végzett tanuló közül 4700-at be kell venni az egyetemre és főiskolákra. Alaposan előkészítjük az érettségire, mert sok, különösen világirodalmi kérdés szerepel az érettségi tételek között ami nem is volt benn a középiskolai tananyagban.

„NYILT HETEK” AZ ISKOLÁKBAN

Alapos politikai felvilágosító munkát fogunk végezni szeptembertől kezdődően a közép- és általános iskolákban. — Ezen kívül betekintést nyújtunk az általános iskolák tanulóinak számára a középiskolákban, a középiskolásoknak pedig az egyetem munkájába. Ugynevezett „Nyílt hetek”-et rendeznek a középiskolák és egyetemek első osztályai illetve évfolyamai máj. 1-25 között mely idő alatt alkalmuk lesz közelebbre megismerni a tanulóknak annak az iskolának, egyetemi fakultásnak munkamenetét ahová be akarnak iratkozni.

A múlt évi zűrzavarok kiküszöbölésére egy felvételi jelentkezési lapon kéri a diákság az iskolába és népi kollégiumba való felvételt, így nem fordulhat elő az, hogy valaki nem járhat iskolába, mert nincs számára hely biztosítva a népi kollégiumban. Szeptember 1-re elkészülnek az új alapos átvizsgált tantervek is. Átiszervezzük az ipari gimnáziumokat, alaposabb szakmai képzést adunk a növendékeinknek. Az ipari gimnáziumok III. osztályú tanulóit nyári üzemi foglalkozásban részesítjük.

APOLLO

Legújabb cseh film

Új tűz

Eltámadások máj. 5. 6. 7. 8. 9. óra

VIG

Szovjet filmművészet klasszikus alkotása — Pudovkin rendezése
Eltámadások: máj. 4, 6, 8 óra

Dzsingisz-kán utóda

METEOR

4 órától folytatódó előadások
1. 2. 3. 4. helyekkel

Nagy példa

nek, míg az I-II. osztály tanulóit egy hónapi üzemi gyakorlatban vezetnek részt. A mezőgazdasági gimnáziumokból 3 évfolyamú technikum lesz, melynek végzettségével minden halgató kezébe kapja a kérdőívet hogy hol akar elhelyezkedni.

UGRATÓ-OSZTÁLY A LEGJOBBAK SZÁMÁRA

Szakál József az általános iskolák oktatás terén felmerült problémák ismertetése után ártott a konkrét megvalósítandó feladatok beszámolójára.

A lemorzsolódást minimumra csökkentjük, hogy a bukásokat minden erőnkkel megakadályozzuk tanuló párokat szervezzük és a tanítók személy szerint foglalkoznak a gyermekekkel. Az általános iskolákban a fejlett szellemi képességű gyermekek részére ugrató-osztályokat szervez a VKM, ezzel felhúzzák a háberü folyamán elmaradt évfolyamok egy részét.

Az igazgatói értekezlet végzetével úgy érezzük, hogy az átszervezett VKM hivatása megállapítást nyer, van annak milyennek óriási fontossággal bír munkás-paraszt származású fiatalok (továbbtanulása és ebben a szellemben irányítja a jövő évben a tanközpontok főigazgatóságok munkáját a klerikális reakció és a lemorzsolódás ellen.

Országosan harmadik helyen áll a május 1-i versenyben a debreceni gépállomás

A gépállomások május 1-i munkaversenyében kimagasló átlagteljesítmények születtek meg. Napról-napra egyre hatalmasabb méreteket ölt az országos versenymozgalmak és ahogy nő a verseny, úgy javul a minőség is. A debreceni gépállomás dolgozói is lelkes versenymunkával láttak hozzá eredmények megjavításához és ennek tulajdonítható, hogy legutolsó helyi 158 százalékos teljesítményével országosan harmadik helyezést ért el a gépállomások versenyében. Debrecen csak Kaposvár és a tatai megyei központ előzte meg.

Az élenjáró eredmények főként annak is tulajdoníthatók a gépállomásokon, mert május elseji versenyükkel kapcsolatban a ter-

melőcsoporthoz elhatározták, hogy a 150-es és 200-as brigádmozgalmat összekapcsolják a magas terméseredmények vállalásával. Egyre jobb gépállomások alakultak meg már a 200-as brigád és ez a magas átlagú munkateljesítmények állandósítását jelenti. — A május elsejére azonban nemcsak munkával hanem díszítésekkel és más ötlekekkel is készülnek a gépállomások.

Pompás öltötte van a nádudvariaknak, akik bemutatják a mulatót és a jelenet. A mulató képviselője egy „gróf” lesz, aki kutyát vezet pórázon szemébe csipentetett monoklivá és után következő traktorok, a jelen egyszerű valóság.

ahol nagyobb gyermekcsoporthoz tartal, előadja műsorát. A legjobb debreceni énekkarok: a Csenki-kórus, a diákszövetségi énekkar, a nyomdai parizs dolgozók vegyeskara és még több üzemi énekkar is fellép a színpadokon.

A Csenki-kórus a rádióból már ismert műsorát adja elő: „Az elnyomott és szabad népek dalai” címen. Ebben a népdal-ciklusban orosz, román, lengyel, magyar, néger, indián népdalokat fognak hallani a Nagyerdőn a dolgozók.

EGYSZERUSÍTÁS A HÁZASSÁGI OKMÁNYOKNÁL — JUTALOM AZ EGYSZERUSÍTONEK

A debreceni városházán Varga István javasolta hogy a házasságkötéshez szükséges okmányok közül mellőzzék a házassulandók hajadonsági, illetve nőtlenségi igazolását. Az ilyen igazolások beszerzése felesleges fáradságot jelentett a házassulandóknak, s ugyanakkor felesleges munkát a szakigazgatási ügyosztály polgári biztosaiknak akiknek ki kellett vizsgálniok: vajjon valóban nőtlene és hajadone-e a két házassulandó fél. Igen kicsi a valószínűsége annak hogy valaki érvényes házasságban élve mással újra házasságra akarna lépni, hiszen a bigámia; a törvény szigorúan bünteti.

Debrecenben elfogadták Varga Imre javaslatát és jóváhagyta azt a belügyminisztérium újítási bizottsága is. Országosan is bevezetik a házassági eljárásnál ezt az egyszerűsítést és mellőzni fogják a hajadonsági és nőtlenségi igazolást. A belügyminiszter jutalomba részesítette Vargát.

Hirdessen a DEBRECEN-ben! Ha nem vásárolsz TOTOT nem is nyerhetsz!

SZÍNHÁZ

Márky Géza játéka vasárnap délután és este Veropajev szerepét a „Boidog-égy” c. színműben. A „Boidog-égy” mely esteről este oly hatalmas és osztatlan siker mellett került színpadra, penteken és szombaton este is műsorban van.

Körjük meg bérletünket tartozásait a bérletirodában rendezni szíveskedjenek mert a nevetésre csak a megfelelő bérlettel érvényesített bérletjeggyel lehet bérlet.

MUSOR

Pénteken este fél 8-kor: Boidog-égy, Madách-béret
Szombaton fél 8-kor: Boidog-égy, — Vörösmarty 15 és P. sz.év. béret.
Vasárnap du fél 4-kor: Boidog-égy, Petőfi-béret
Vasárnap este fél 8-kor: Boidog-égy, Csokonai-béret

EGÉSZ MEGYÉRE SZOLO NOVENYÁPOLÁSI ÉRTEKEZLET LESZ MA 9 ÓRÁKOR A VÁRMEGYEHÁZÁN

A Mezőgazdasági Igazgatóság rendezésében Dani Imre elnöklésével nagyszabású növényápolási értekezletet rendeznek ma délelőtti 9 órakor a vármegyeháza tanácstermében. Az értekezleten, ahol az összes járási főjegyzők és polgármesterek megjelennek és elküldik megbízóikat az állami gazdaságok és termelőcsoporthoz is, a helyes növényápolásról lesz szó. Az előadó ismerteti a szovjet növényápolási módszereket, hogyan lehet a jobb ápolással a jobb megmunkálással kétszer sőt háromszor akkora eredményeket elérni, mint a régi, elavult módszerekkel. Ez az értekezlet annak a kormányrendeletnek a szellemében folyik le, mely öt éves érvényű kezdetén határozott irányt szabott a mezőgazdaság új fejlődésének és amely a növénytermesztés elmaradottságának megszüntetését célozza. Bizonyossra vehető hogy az értekezleten újabb gazdag tapasztalatokat, szereznek a megjelentek mely nagymértékben hozzájárul ezeknek a feladatoknak a megvalósításához, az öt éves terv mezőgazdasági részének maradéktalan teljesítéséhez.

EGY HÉT ALATT 41 SZÁZALEK JAVULÁS A KUKORICA-VETÉSBEN

Hajdú-Bihar megye területén a tavaszi vetési munkák a befejezéshez közelednek. Nagyon sok községben már teljesen végeztek az összes vetésekkel. A legjobb eredményeket ezen a héten kukoricavetésben ért el a megye dolgozó parasztsága. Közudomású, hogy a megye éppen a kukoricavetésben maradt el legjobban az országos átlagtól. Az elmúlt héten még csak 26 százalékos volt a vetési eredmény. A munkát azonban a népi szervek közreműködésével sikerült megjavítani és ezen a héten már 67,1 százalékos eredményt könyvelhetünk el. Nagy része van az eredmények megjavításában a DÉFOSznak de közrejátszik a dolgozó parasztság egyre erőteljesebben ébredő öntudata, a munkához való viszonyok megváltozása. Ezen a héten a kiadós esőzések után megkezdődött a dohánypapánálkiültetése is és már javában folyik a kezdeti vetése is. Az állami gazdaságok és a hajdúnánási termelőcsoporthoz megkezdtek és sok helyen el is végezték a rizs palántolását. Ahol lehetőség kínálkozott rá megindultak a növényápolási munkák is. Így a borsóépalásban mutatkozott szép eredmény. Ma már megyeszerte a szovjet módszerrel végzik a palántolást, amelynek lényege, hogy két sor helyett egyszerre öt sort kapálnak meg, ami nemcsak a teljesítményben jelentős növekedést, hanem a dolgozó munkáját is könnyebbé teszi.

Hírek

FELHÍVÁS

Felkérem a város lakosságát, hogy május elsejére, a munkás-ság legmagyobb ünnepére hazaiakat lobogózzák fel, ablakukat díszítsék ki házaink előtt elvonuló utcárisz, valamint udvaraik fokozott mérvű eltakarításáról gondoskodjanak. Polgármester.

— Éjjeli szolgálatos gyógyszerárak: 1950 április 20-22-28-ig. „Arany Angyal” Vöröshadsereg útja 50. „Mátyás Király” Vámos-pérsi út 16.

— Várható időjárás. Mérsékelt szél, változó felhőzet helyenként eső. A hőmérséklet kissé süllyed.

RADIÓMUSOR, Péntek, Kossuth-rádió. — 6.30: Magyar zene. — 7: Színes muzsika. Közben Naptár. 8.10: Hanglmez. 11.30: Hanglmez. 12.15: A Vasutasok és Halások Zenekara. 13: Magyar zene. 13.59: Hangos újság. 14: Könyv dallamok. 14.15: Utóór híradó. 14.25: Könyv dallamok. 15.30: Vadas Ágnes hegedű. 16: Rádióskola. 16.45: Szórakoztató zene. 17.10: Ünnepi műsor az Azerbajdzsán Szövetséges Szocialista Köztársaság megalakulásának 30. évfordulóján. 17.40: A Szovjetunio a szocializmus ország. 18: Szerkesztő tisz. műsora. 18.30: Hanglmez. 19: Hangos újság. 19.30: Hanglmez. 20.15: Táncczene. 20.50: A Rádiózenekar játszik. 21.50: A Szovjet Rádió közvetítette a sakkvilágbajnokjelölték versenyéről. 22.30: A sakkvilágbajnokjelölték versenyéről jelentjük... 22.30: Szép és népszerű dalok. 23.30: Hanglmez. A VIT zenei versenyéről — Péntek-rádió. 7.20: Tíz perc tudomány. 7.30: Zenekari művek. 8.30: Hanglmez. 9.15: Ciganyzene. 10.10: Könyv zene. 11.10: Gyermekrádió. 15: Rádióskola. 15.45: Hanglmez. 16.10: Szórakoztató zene. 16.45: Sziv kültől szívnél szívesen. 17.15: A nép fia. Előadás Thorez könyvéről. 17.35: Dolgozóknak zenéi. 18: A Rakoszentimihályi Általános Munkásdalkör éneke. 18.40: Az új hang hangja. 19.05: Magyar muzsika. 19.30: Egy talu — egy nota. 20: Szórakoztató zene. 20.30: Rádiószeminárium I. (Alapfok). 21: Falurádió. 21.15: Cig nyzene. 22: Zongoramuzsika. 22.15: A Budapesti Zenekar játszik.

— Erősíti a Városi Tanács az érdekelteket, hogy a nagyerdei mutatónyomás terén a hely kijelölés 1950 április hó 29. napján, szombaton délután 5 órakor lesz, azok részére akik helyfoglalási engedélyt nyertek. Magán ingatlanok helyét nem kaphatnak.

MOZI

DZSINGISZ-KÁN UTÓDA (Vig Filmszínház)

A film kezdi legutóbb bizonyítottá annak, hogy a vadon művészi alkotás soha nem veszt el idősebbekből és művészi értékeket. A film 1925-ben készített Pudovkin a világszerte elismert nagy rendező, 1949-ben a Moszfilm stúdió készítette az eredeti némafilmhez a hangot. Művészi kiválóval eményt jelent a némafilmnek, ami kor újra felébredt a háré a Távokeleten az imperialiszták ellen. A film nem példaból meg „Házasságban van” előttünk hogy miába kísértetnek az angol amerikai hódító terrort, babutalkók énekesével: a felvilágosult nép ereje ezimászákat sörri el lehet, mint ahogyan esőpörte (Gag-Kai-Seket és szarokbaszítottta Bao-Dait, imperialiszta gazdáival együtt.

ÚJ TŰZ (Apollo)

Egy téglagyáron játszódik ennek az új cseh filmnek a története, mely a munkások mai életéről szól. Gazdag képek vetik előénk a munkások küzdelmét a kizsákmányoló tőkés tulajdonos a téglagyáron. Debing ellen, amely végül is munkások sztrájkját hozza meg. Leleplezik az árulókat, győz az őszere, mehiusitják az elenség szabotázsiaként, a gyár az elnép az állam lesz. Ettől kezdve nő a termelés, mert két tízezer dolgoznak ami a gyár teljesítményét hatalmasra fokozza. De még ekkor súlyos próbát kell kiállni a munkásoknak. A két tíz eisz alkalmazásakor az egyik szepel elromlik. Az üzemi bizottsági titkár, heroikus munkával, azbeszteruhában javítja meg a forró kemence fölött a hibát, hogy a termelésben ne történjen fennakadás és attól kezdve a kis gyár két tízezer dolgozik, hogy kétszeres erővel támogassa a szocialista építést.

Anyakönyvi hírek

Születések. Kraeznai Barabás állampolgári intéző Lugosi u. 13. Zoltán, Balogh János rakodómunkás Hadházi u. 5. Magdolna Pajzos Károly HEV pályamunkés Mikszáth u. 74. Éva, Möriz Sándor MÁV iskolas Homok u. 85. Mária Rákosi Gábor, MÁV kőműz Berecsényi u. 12. Judit, Mező Gyula OTL tisztviselő Kihlósvarter 16. Edit, Új István földműves Bellegő 746. Mihály, Sándor György földműves Bank 32, József.

